

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΧΝΗΛΑΣΙΑ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΙΤΟΥΛΑΡΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΑΝΘΙΜΟΥ ΩΣ ΒΟΗΘΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ

Η κατά το β' ήμισυ του ΙΔ' αιώνας μ.Χ. επελθούσα σταδιακώς παρακμή, λόγω και της εν Θράκη επικρατήσεως των Οθωμανών, της πάλαι ποτέ ακμάζουσας, παλαιφάτου και ιστορικής στην Θρακώα γη Ιεράς Μητροπόλεως Τραϊανουπόλεως με τις πολλές υπ' αυτήν δικαιοδοτικώς υπαγόμενες Επισκοπές και Αρχιεπισκοπές μεταξύ των οποίων και η παλαιφάτος και περιώνυμος, αρχικώς, Επισκοπή και έπειτα Αρχιεπισκοπή και Μητρόπολη Μαρωνείας, έδωσε, τρόπον τινά, εν ιστορική διαδοχή, την θέση αυτής στην όντως διάδοχό αυτής, ήτοι στην αρτισυσταθείσα και αναδειχθείσα νέα εκκλησιαστική διοικητική έδρα εν Δυτική Θράκη της Ιεράς Μητροπόλεως Μαρωνείας.

Η όντως σημαντική αυτή ιστορική εξέλιξη της αναδείξεως της Ιεράς Μητροπόλεως Μαρωνείας ως διαδόχου της παλαιφάτου Μητροπόλεως Τραϊανουπόλεως συνετελέσθη μετά τα έτη 1371/1372, αφού είχε ήδη προηγηθεί η από Αρχιεπισκοπή ανύψωση της Μαρωνείας σε Μητρόπολη με συνεπακόλουθο αποτέλεσμα οι βυζαντινές Μητροπόλεις Τραϊανουπόλεως και Μάκρης, η Επισκοπή Μοσυνουπόλεως καθώς και τα νησιά Σαμοθράκη και Θάσος να συνενωθούν με την αρτισυσταθείσα Μητρόπολη Μαρωνείας **«διά το του καιρού άστατον»**, διαμορφώνοντας μία ενιαία γεωγραφική εκκλησιαστική μητροπολιτική επαρχία και δικαιοδοσία με έδρα αυτής την ιστορική Μαρώνεια και υπό τον τίτλο **«Τραϊανουπόλεως ήτοι Μαρωνείας»**, όπως τούτο μαρτυρείται καταγεγραμμένο στις ιστορικές εκκλησιαστικές πηγές. Οι εν συνεχεία ιστορικές περιπέτειες και δυσχείμερες καιρικές περιστάσεις και συνθήκες υπό τις οποίες τελούσε η Μητρόπολη Μαρωνείας, οδήγησαν το Οικουμενικό Πατριαρχείο να υποβιβάσει την εκτεταμένης γεωγραφικής εκτάσεως Μητρόπολη Μαρωνείας σε **«Πατριαρχική Εξαρχία»**, όποτε εν έτει 1646 ανυψώθη και πάλι σε Μητρόπολη του Οικουμενικού Θρόνου υπό τον τίτλο **«Μητρόπολη Μαρωνείας»**.

Γεγονός μεμαρτυρημένο είναι ότι από των ετών 1371/1372 και μέχρι του έτους 1646 ο εκάστοτε Μητροπολίτης Μαρωνείας υπέγραφε είτε ως Μητροπολίτης **«Τραϊανουπόλεως ήτοι Μαρωνείας»**, είτε απλώς ως Μητροπολίτης **«Μαρωνείας»**. Σε μία περίπτωση ο Μητροπολίτης Ιωάσαφ μαρτυρείται ότι υπογράφει ως **«Τραϊανουπόλεως»**. Στο διάβα του πανδαμάτορος χρόνου και αφού είχε ανασυσταθεί η Μητρόπολη Μαρωνείας, ο τίτλος του **«Τραϊανουπόλεως»** απεχωρίσθη του Μαρωνείας και το Πρωτόθρονο Οικουμενικό Πατριαρχείο έκτοτε ένεκα τιμής για την παλαιφάτη και ιστορική θρακώα Μητρόπολη Τραϊανουπόλεως έδιδε κατά καιρούς τον τίτλο αυτό, **«ψιλωνύμως»** ή **«επί ψιλώ ονόματι»**, όπως γράφει ο ιστοριοδίφης και λόγιος αοίδιμος Μητροπολίτης Σάρδεων Γερμανός, σε Τιτουλάριους Επισκόπους αυτού, επειδή από πολλού χρόνου η Πρωτόκλητος Μήτηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπολίτις Εκκλησία είχε κατατάξει την πάλαι ποτέ Μητρόπολη Τραϊανουπόλεως στην τάξη των ψιλωνύμων Επισκοπών ή Μητροπόλεων αυτής.

Σύμφωνα με τον Μητροπολίτη Σάρδεων Μάξιμο, ο πρώτος ο οποίος κατά μήνα Σεπτέμβριο του 1795 εξελέγη υπό της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού

Πατριαρχείου Τιτουλάριος Επίσκοπος *«επί ψιλώ ονόματι της πάλαι ποτέ διαλαμψάσης Αγιοτάτης Μητροπόλεως Τραϊανουπόλεως»*, υπήρξε ο *«Οσιολογιώτατος εν ιερομονάχοις κύρ Παρθένιος»*.

Η επισταμένη μελέτη των ιστορικών εκκλησιαστικών πηγών αποκαλύπτει ότι μετά την παρέλευση πολλών ετών, ήτοι εν έτει 1831, Τιτουλάριος Επίσκοπος *«επί ψιλώ ονόματι»* Τραϊανουπόλεως εξελέγη ο μέχρι τότε Πρωτοσύγκελλος του αιιδίμου Μητροπολίτου Μαρωνείας Δανιήλ (1821-1838), ο Αρχιμανδρίτης Ανθίμος ως βοηθός Επίσκοπος αυτού. Αξιοπεριεργο και αξιοσημείωτο όμως είναι το γεγονός ότι από τους κατά καιρούς συντάξαντες και δημοσιεύσαντες επισκοπικούς καταλόγους, άλλοι μεν - και είναι οι περισσότεροι - δεν μνημονεύουν του ονόματος αυτού, άλλοι δε - οι ολιγότεροι - ακροθιγώς κάνουν μνεία μόνον περί της ψιλωνύμως εκλογής του ως Τραϊανουπόλεως. Οι κύριες ιστορικές μαρτυρίες περί του Τραϊανουπόλεως Ανθίμου, οι οποίες δημοσιεύονται σε σχετικές εκκλησιαστικο-ιστορικές μελέτες είναι του φιλόστοργου λογίου Μητροπολίτου Σάρδεων Γερμανού και του πρώην Μητροπολίτου Λεοντουπόλεως Σωφρονίου Ευστρατιάδου. Οι ενασχολούμενοι συγγραφικώς με τους επισκοπικούς καταλόγους των Μητροπόλεων του Οικουμενικού Πατριαρχείου εν Θράκη, Βασίλειος Μυστακίδης και Μιλτιάδης Σταμούλης, επικαλούνται τις μνημονευθείσες εκκλησιαστικές ιστορικές πηγές και μαρτυρίες των δύο ως άνω προηγηθέντων συγγραφικώς επί του προκειμένου ζητήματος Μητροπολιτών και απλώς μνημονεύουν το γεγονός της *«επί ψιλώ ονόματι»* εκλογής του Ανθίμου ως Τιτουλαρίου Επισκόπου Τραϊανουπόλεως.

Από δε τους νεωτέρους εκκλησιαστικούς ιστορικούς ή ιστοριοδίφες συγγραφείς, κληρικούς και λαϊκούς, ο μεν Μητροπολίτης πρώην Λήμνου Βασίλειος Ατέσης μνημονεύει του ονόματος του Ανθίμου ως *«πρώην Τραϊανουπόλεως»* αλλά με τον τρόπο που γίνεται η καταγραφή του ονόματός του στον επισκοπικό κατάλογο της Μητροπόλεως Μαρωνείας δημιουργείται - ουχί αδικώς - η εσφαλμένη εντύπωση ότι πρόκειται για εκλεγέντα Μητροπολίτη Μαρωνείας, το οποίο βεβαίως ουδόλως ισχύει, ο δε αιιδίμος λόγιος Μητροπολίτης Μαρωνείας Τιμόθεος Ματθαϊάκης (1954-1974) στον συνταχθέντα υπ' αυτού επισκοπικό κατάλογο της Μητροπόλεως Μαρωνείας μνημονεύει ορθώς και ευσυνόπτως την εν έτει 1831 εκλογή του μέχρι τότε Πρωτοσυγκέλλου της Μητροπόλεως Μαρωνείας Ανθίμου *«επί ψιλώ ονόματι»* Τραϊανουπόλεως, κατόπιν σχετικού υποβληθέντος αιτήματος του Μητροπολίτου Μαρωνείας Δανιήλ προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο *«προς επιστροπικήν διοίκησιν της επαρχίας αυτού κατά την εις Ιεροσόλυμα αποστολήν του»*. Ο Φώτιος Τριάρχης επικαλούμενος τα γραφόμενα του Μητροπολίτου Μαρωνείας Τιμοθέου, επαναλαμβάνει τα αυτά, ενώ ο λόγιος Μητροπολίτης Αμασειάς Ανθίμος Αλεξούδης και ο Τάσος Γριτσόπουλος ουδεμία μνεία κάνουν περί του Τιτουλαρίου Επισκόπου Τραϊανουπόλεως Ανθίμου.

Η εκκλησιαστική παρουσία του πατριαρχικού Ιεράρχου Ανθίμου στην Ιερά Μητρόπολη Μαρωνείας ανάγεται στους χρόνους της αρχιερατείας του αξίου και δραστήριου αιιδίμου Μητροπολίτου Μαρωνείας Δανιήλ (1821-1838) πλησίον του οποίου ως κατά πνεύμα υιός αυτού ο Ανθίμος διακονούσε από την υπεύθυνη θέση του Πρωτοσυγκέλλου αυτού. Όταν όμως ο Μητροπολίτης Μαρωνείας Δανιήλ, ο οποίος προφανώς εκτιμούσε και εμπιστευόταν τον Αρχιμανδρίτη Ανθίμο ως πνευματικό ανάστημα αυτού, επρόκειτο εν έτει 1831 *«κατ' απόφασιν της Εκκλησίας και του Γένους απελθείν εξαρχικώς εις τα Ιεροσόλυμα δι' υποθέσεις του Παναγίου Τάφου»*, υπέβαλε σχετικό αίτημα προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο προκειμένου η Αγία και Ιερά Σύνοδος αυτού να προβεί στην *«εκλογήν και*

χειροτονίαν εις αρχιερέα του Πρωτοσυγκέλλου αυτού Ανθίμου προς επίσκεψιν πνευματικήν και επιτροπικήν διοίκησιν της επαρχίας αυτού».

Ο τότε Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντίας Α΄ θετικώς ανταποκρινόμενος στο υποβληθέν αίτημα του Μητροπολίτου Μαρωνείας Δανιήλ έγραψε, κατά την 20η Οκτωβρίου 1831, προς τους διαμένοντες εν Αγίω Όρει τρεις πρώην Μητροπολίτες του Οικουμενικού θρόνου, ήτοι τους πρ. Θεσσαλονίκης Μακάριο, πρ. Πισσιδεΐας Σαμουήλ και πρ. Αΐνου Γρηγόριο, όπως *«συνελθόντες εις εν εκ των αυτόθι ιερών μοναστηρίων και ψήφους κανονικάς προβαλλόμενοι εντός της Ι. Εκκλησίας και εν υπομνήματι ιερώ καταγράψαντες και υπογράψαντες προτιμήσητε εν αυταίς το όνομα του διαληφθέντος οσιωτάτου Πρωτοσυγκέλλου κυρ Ανθίμου, τη δε επιούση τελέσαντες την θείαν μυσταγωγίαν κατά την εκκλησιαστικήν διατύπωσιν χειροτονήσητε τον αυτόν αρχιερέα και επίσκοπον επί ψιλώ ονόματι της πάλαι ποτέ διαλαμψάσης επισκοπής Τραϊανουπόλεως».* Τα πάντα ετελέσθησαν στο Άγιο Όρος *«ευσχημόνως και κατά τάξιν»*, όπως όριζε σαφώς το πατριαρχικό γράμμα, και τοιουτοτρόπως εξηγείται το γεγονός ότι επειδή το σχετικό υπόμνημα της εκλογής συνετάχθη και υπεγράφη από τους τρεις προειρημένους Μητροπολίτες του Οικουμενικού Θρόνου σε μία των Ιερών Πατριαρχικών και Σταυροπηγιακών Μονών του Αγίου Όρους, ο τότε Αρχιεπίσκοπος των Πατριαρχείων, μετέπειτα Μητροπολίτης Μιλήτου Αιμιλιανός Τσακόπουλος δεν συμπεριέλαβε στους υπ' αυτού δημοσιευθέντες επισκοπικούς καταλόγους, κατά τους Κώδικες των Υπομνημάτων του Αρχιεπισκοπικού του Οικουμενικού Πατριαρχείου, όπου βεβαίως δεν εσώζετο καταγεγραμμένο, το σχετικό υπόμνημα της εκλογής του Τραϊανουπόλεως Ανθίμου.

Ο νεοχειροτηνηθείς Επίσκοπος Τραϊανουπόλεως Άνθιμος ανέλαβε *«επιτροπικώς»* την διαποίμανση της Μητροπόλεως Μαρωνείας καθ' όλη την χρονική διάρκεια της απουσίας του Γέροντος αυτού Δανιήλ στα Ιεροσόλυμα, αλλά όταν ο Μαρωνείας Δανιήλ επέστρεψε εκ της πατριαρχικής εξαρχικής αποστολής του στην έδρα της εκκλησιαστικής επαρχίας του, άγνωστον για ποιούς λόγους, πιθανότατα λόγω φθονεράς κατασυκοφαντήσεως του Τραϊανουπόλεως Ανθίμου, επαύθη και κατεδικάσθη *«εις εξορίαν»* στο Άγιο Όρος, όπου μεταβάς υπέμεινε καρτερικώς και μεθ' άκρας υπομονής τον εξαιρετή περιορισμό του στην Ιερά Μονή Δοχειαρίου.

Όταν εν έτει 1836 ο Τραϊανουπόλεως Άνθιμος εξέτισε την ποινή του εκκλησιαστικού περιορισμού του στην Ιερά Μονή Δοχειαρίου, απεφάσισε να ζήσει το υπόλοιπο της ζωής του ως απλός αδελφός της Μονής Δοχειαρίου και αφού το σχετικό αίτημα της καρδιάς του εγένετο δεκτό από τους προϊσταμένους και λοιπούς πατέρες της εν λόγω Μονής, εκείνος λόγω της συγκοινοβιώσεώς του κατεμέτρησε στην Ιερά Μονή επτά χιλιάδες γρόσια και προστάτευσε τα συμφέροντα της ίδιας Μονής αυτού αναλαμβάνοντας και φέροντας σε αίσιο πέρας διάφορες αποστολές κατόπιν προσωπικής μεταβιβάσεώς του στην Βλαχία προς απαλλαγή του εκεί μοναστηριακού μετοχίου της Μονής *«εκ των χειρών του ηγουμένου Γαβριήλ όστις κατεχράτο την Μονήν».*

Οι περιπέτειες της επιγείου βιοτής του αοιδίμου Τραϊανουπόλεως Ανθίμου φαίνεται ότι επρόκειτο να επανέλθουν και εντός της Ιεράς Μονής Δοχειαρίου, διότι, όπως καταγράφει ο Μητροπολίτης πρώην Λεοντουπόλεως Σωφρόνιος Ευστρατιάδης, *«και ενώ οι Πατέρες μέχρι τινός είχαν λόγους ευγνωμοσύνης προς αυτόν διά τας παρασχεθείσας υπηρεσίας, αίφνης τα πράγματα μετεβλήθησαν μετά τον θάνατον του ηγουμένου της Μονής Ιωαννικίου και την κάθοδον του Αρχιμανδρίτου Θεοφάνους εν τη Μονή· απηγορεύθη τοις*

μοναχοίς να συναναστρέφονται και συνομιλούσι μετ' αυτού, επί ποινή εξορίας, απεμάκρυναν τους υπηρετούντας αυτόν και κατέθλιβον αυτόν παντοιοτρόπως· φοβούμενος δε μήπως οι μοναχοί φονεύσωσιν αυτόν έφυγεν εκ της Μονής και μετέβη εις την του Ξενοφώντος. Εκείθεν γράφει τω 1843 την... επιστολήν αυτού εις τους προϊσταμένους των είκοσιν ιερών Μονών, εν η διατραγωδεί τα κατ' αυτόν και ζητεί να επιστραφώσιν αυτώ τα μετρηθέντα υπ' αυτού εις την Του Δοχειαρίου Μονήν λόγω συγκοινοβιάσεως χρήματα, τα οποία οι Δοχειαρίται ηρνούντο να αποδώσωσιν».

Ποία υπήρξε η εξέλιξη της οικονομικής διαμάχης μεταξύ του πρώην Τραϊανουπόλεως Ανθίμου και της Ιεράς Μονής Δοχειαρίου δεν γνωρίζουμε απύσης οιασδήποτε σχετικής γραπτής μαρτυρίας. Στη συνέχεια φαίνεται ότι ο Ιεράρχης παρέμεινε για κάποιο χρονικό διάστημα στην Ιερά Μονή Ξενοφώντος και έπειτα μετέβη στην Ιερά Μονή Μεγίστης Λαύρας όπου κατά το έτος 1854 μαρτυρείται ότι εφησύχαζε ως «*πρώην Τραϊανουπόλεως*».

Στο αρχείο της Ιεράς Μονής Μεγίστης Λαύρας σώζεται προφανώς μέχρι και σήμερα η εν έτει 1937 δημοσιευθείσα υπό του πρώην Λεοντουπόλεως Σωφρονίου επιστολή, την οποία έγραψε και απέστειλε ο Άνθιμος όντας ευρισκόμενος στην Ιερά Μονή Ξενοφώντος προς τους Προϊσταμένους των εν Αγίω Όρει είκοσι Ιερών Μονών διαμαρτυρόμενος για την κατ' αυτού αδικία εκ μέρους της Ιεράς Μονής Δοχειαρίου, γράφοντας τα κάτωθι: «*Εκ του Αρχείου της Μεγίστης Λαύρας. Προς τους σεβασμίους προϊσταμένους των είκοσι ιερών μονών του Αγιωνύμου Όρους.*

Ο υποφαινόμενος αναφέρομαι προς την σεβασμίαν υμών κοινήν σύναξιν εκθέτων εν συντόμω ότι προ εξ ήδη ετών γενομένης της απαλλαγής του εις το ιερόν μοναστήριον του Δοχειαρίου εκκλησιαστικού περιορισμού μου, απεφάσισα κατ' αμοβαίαν ευχαρίστησιν να συγκοινοβιάσω με τους εν αυτώ πατέρας και ούτω να διαπεράσω το υπόλοιπον της ζωής μου συν αυτοίς.

Διό και λόγω συγκοινοβιάσεως κατεμέτρησα εις το ιερόν μοναστήριον γρόσια χιλιάδας επτά, αριθ. 7000 φιλαττομένου του αρχιερατικού χαρακτήρος μου. Δεν απεποιήθην ποτέ εις όσα η αδελφότης με ηξίωσε προς ωφέλειαν της ιεράς μονής· εις Θεσσαλονίκην υπήγον και διά της προθυμίας και νουνεχούς συνεργίας μου επανέλαβεν η ιερά μονή τα αρχαία δίκαια του Μετοχίου της Περγαδίκια, από τα οποία το ιερόν μοναστήριον του Σταυρονικήτα το υστέρησε, ποιών τα οροθέσια αυτού εντός του Μετοχίου. Με παρεκάλεσαν θερμώς διά να απαλλάξω το κατά την Βλαχίαν μοναστήριόν των, την Σλομποζίαν, από τας χείρας του επί πολλοίς έτεσιν εν αυτώ ανωφελώς ηγουμενεύοντος κυρίου Γαβριήλ και εσχάτως λαβόντος την εν αυτώ ηγουμενίαν δι' είκοσιν έτη χωρίς κανένα περιορισμόν ετήσιον, όπου μετά πολλών μου κόπων και οδοιποριών εις τούτο και η υμών Σεβασμιότης οίδατε, ηνάγκασα την πανοσιότητά του να κατέλθη εις το κυριαρχικόν ιερόν του Μοναστηρίου και τον υπεχρέωσα να δίδη κατ' έτος γρόσια χιλιάδας εξήκοντα· ώστε τότε ένεκα τούτου απέδιδον προς εμέ προφορικάς ευχαριστήσεις πολλές τε και μεγάλας.

Μετά δε τον θάνατον του εν μακαρία τη λήξει γενομένου αρχιμανδρίτου Ιωαννικίου και την εις το ιερόν μοναστήριον κάθοδον του αρχιμανδρίτου κυρίου Θεοφάνους η ανήκουσα προς εμέ αγάπη εκ μέρους του ιερού μοναστηρίου έλαβε την εκ διαμέτρων εναντίαν μεταβολήν και αντίθετον αλλοίωσιν. Προσταγαί εδόθησαν εις όλους τους αδελφούς του μοναστηρίου, ίνα μηδείς συναναστρέφεται ή όλως ομιλεί μετ' εμού, τουναντίον δε ο παραβάτης τούτων να εξώνεται από το μοναστήριον, ως και εξώσθη εις

εξ αυτών παρεκτραπείς από τα δεδομένα. Απέβαλλον τους ανθρώπους μου, έπραττον ό,τι άλλο εφαινότο σύμφωνον με τους σκοπούς των ίνα παντοιοτρόπως με καταθλίψωσι· τί να λέγω τάλλα; Το δεινότερον ήτο εις εμέ το να μείνω μεμονωμένος καθ' εαυτόν και ήρχισα να υποπτεύωμαι και αυτήν την ιδίαν μου ζωήν! Όθεν και ανεχώρησα.

Πλην συμπεραίνετε, Σεβασμιότατοι, τας επωφελεστέρας ως προς το κοινόν της ιεράς Μονής του Δοχειαρίου σημαντικάς εκδουλεύσεις μου και τας εκ τουναντίον προς εμέ ανταμείψεις των εν αυτώ προϊσταμένων και την ένεκα της καταβολής των επτά χιλιάδων γροσίων μου αγνωμοσύνην των, και αποφασίσατε κατά νόμους δικαίους εάν δεν αδικούμαι. Ζητήσας λοιπόν εσχάτως παρ' αυτών την διαληφθείσαν ποσότητα ίνα μοι αποδοθή και ιδών αντιστάσεις αναφέρομαι ήδη προς την υμετέραν Σεβασμιότητα ίνα νομίμως τους υποχρεώσητε και μοι αποδώσωσι τα αναμφισβήτητα δίκαιά μου και ούτω να με απαλλάξωσι του να αναφέρομαι περαιτέρω σαφέστερον.

Περιμένων δε την αποτελεσματικήν απόφασίν σας ειμί όλως πρόθυμος.

Ο Τραϊανουπόλεως Άνθιμος

Τη 1η Οκτωβρίου 1843

Εκ του Ιερού Κοινοβίου Ξενοφώντος».

Η ακριβής χρονολογία της κοιμήσεως του πρώην Τραϊανουπόλεως Ανθίμου δεν είναι μεμαρτυρημένη ρητώς και επακριβώς σε κάποια γραπτή ιστορική πηγή. Γνωρίζουμε σαφώς ότι ο Άνθιμος εν έντει 1854 εγκαταβιούσε ως εφησυχάζων Αρχιερεύς στην Ιερά Μονή Μεγίστης Λαύρας και ότι εν έτει 1857, όπως μαρτυρείται στα γραφόμενα του αοιδίμου Μητροπολίτου Σάρδεων Γερμανού, οι πατέρες της εν Αγίω Όρει Ιεράς Μονής Βατοπεδίου εξήτησαν εγγράφως υπό του Οικουμενικού Πατριαρχείου όπως «*προβιβασθή εις το υψηλόν αξίωμα της αρχιερωσύνης ο συνάδελφος αυτών οσιώτατος αρχιμανδρίτης Κύριος Ιάκωβος προς ένδειξιν ανταμοιβής των πολυειδών επωφελών τη μονή ταύτη εκδουλεύσεων τε και των επικοσμουσών αυτόν αρετών*».

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Κύριλλος Ζ' δι' επισήμου πατριαρχικού γράμματος αυτού, υπό ημερομηνία 11 Ιουλίου 1857, γνωστοποίησε ότι το σχετικό υποβληθέν αίτημα των πατέρων της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου εγένετο συνοδικώς δεκτό και ανέθεσε στον εν Αγίω Όρει εφησυχάζοντα Μητροπολίτη πρώην Αδριανουπόλεως Γρηγόριο «*Όπως συμπεριλαμβάνων και ους αν ήθελεν εγκρίνη εκ των εκεί διατριβόντων αρχιερέων ποιήση μετ' αυτών εν τω ι.ναώ της εν λόγω μονής ψήφους κανονικάς, εν αις προταχθήσεται το όνομα του ως άνω αρχιμανδρίτου «επί ψιλώ ονόματι της πάλαι ποτέ διαλαμψάσης αγιωτάτης Μητροπόλεως Τραϊανουπόλεως» την δε επιούσαν χειροτονήση αυτόν εις αρχιερέα*».

Από τα ως άνω γραπτώς μεμαρτυρημένα τεκμήρια συμπεραίνουμε μετά πάσης προσοχής ότι ο αοίδιμος πρώην Τραϊανουπόλεως Άνθιμος εκοιμήθη πιθανώς μεταξύ των ετών 1854-1857 και διάδοχος αυτού «*ψιλωνύμως*» υπήρξε Ιάκωβος ο Βατοπεδινός.